



SOS CAIZA

 **bpost**
PB-PP
BELGIE(N)-BELGIQUE

Afgiftekantoor:
8000 BRUGGE
Toelatingsnummer:
P209.039

60 jaar SOS Caiza

p. 2 / maaltijd zie p. 11



47^{ste} jaargang - december 2023 / Driemaandelijks tijdschrift

TEN GELEIDE

Beste lezer,

We nodigen u graag uit naar de VIERING van 60 jaar SOS CAIZA

We herdenken en vieren het vertrek van Lieve Claey's naar Bolivië, de avontuurlijke start van het prachtige, zinvolle en noodzakelijke ontwikkelingsproject in de Andes!

ZONDAG 28 JANUARI 2024

10 uur: **eucharistieviering in de Sint-Amanduskerk in Uitkerke** met evocatie van het leven(swerk) van Lieve Claey's

11 uur: **receptie en bezichtiging van de fototentoonstelling** in de kerk.

12 uur: **feestelijke maaltijd in de Kerkewegel** ten voordele van het project (inschrijving verplicht – zie ook pagina 11)

Kom zeker ook naar de FOTOTENTONSTELLING in de Sint-Amanduskerk van zaterdag 27 januari tot en met donderdag 1 februari tijdens de openingsuren van de kerk. Gratis inkom!

Van harte welkom!

— Het SOS CAIZA comité Blankenberge —

Karien De Groote – Mark Makelberge – Lieve Marrannes – Mieke Marrannes –

Luc Pirllet – Georges Suvée - Filip Troch – Kaat Vandebuerie –

Ludwig Vanderbeke – Jan Van Hoof – Nancy Van Reck

*Als we alle goede wil verzamelen
dan moet het toch kunnen
dat er steeds weer hoop te vinden is
voor deze wereld.*

(Kris Gelaude)

*Wij wensen u hoopvolle herstdagen
en een gelukkig nieuwjaar!*



UIT HET DAGBOEK VAN LIEVE CLAEYS.



22 april 1962

Ik profiteer ervan om een brief en mijn fototoestel mee te geven met Padre Carlos die naar België komt. Er steekt nog een kleurfilm op, ik heb niet de tijd gehad om hem af te maken. Het was misschien ook de moeite niet want het zou wel moeten lukken dat de foto's nu goed zouden zijn. Laat mijn toestel goed nakijken en dan zal ik met vernieuwde ijver weer foto's nemen. Ik geef ook mijn uurwerk mee, ik heb hem hier reeds laten vermaken een paar maanden geleden maar het gaat weerom niet meer. Het was zeker op zijn Boliviaans vermaakt! Vandaag was hier eerste communie, 106 kinderen hebben heel de voorbereiding gevolgd. Toen ik ermee begon waren ze met 120. We hebben allemaal gelachen en dachten er zullen er misschien tien overblijven zoals het gewoonlijk ging. Het is echter buitengewoon geweest, het was echt een goede groep en mijn catechisten hebben me goed geholpen. Anders gaat alles uitstekend, veel en aangenaam werk. We hebben de dieven nog altijd niet kunnen vatten, gezien ik niets hoor als ik eenmaal in bed ben. Ze hebben vorige week ingebroken in de coöperatieve, ze hadden het slot uitgebroken. We zijn u bezig met een muur te bouwen zodat we ingesloten zijn en al de gebouwen beschermd zijn. Het is het enige middel. De koffers zijn nog niet toegekomen, de douane van La Paz heeft reeds tweemaal geweigerd om ze te lossen. Er zal eerst wat drinkgeld moeten bij te pas komen.

4 mei 1962

Ik weet niet wanneer mijn brief in België zal geraken want er is staking bij de post en ik weet niet hoelang die zal duren. Ik heb de indruk dat er de laatste tijd nogal wat brieven achterblijven. Jullie zitten nogal in de trouwfeesten. Ge moet maar eens enkele foto's van al die schone koppels opsturen bij gelegenheid. Ikzelf ben nog altijd zeer gelukkig dat ik niet met een wederhelft moet rekening houden!!!! Moest het veranderen dan laat ik het tijdje waten. Een Boliviaan is wel schoon van buiten maar van binnen??? Hij kan zeer goed praten met veel mooie woorden maar als hij een uur gepraat heeft, heeft hij eigenlijk nog niets gezegd. Ik trek me eigenlijk niet veel aan van de volwassenen, ik werk vooral, met kinderen. Dat ze goed van mijn lessen profiteren zal ik jullie nog eens bewijzen. Op het examen vroeg ik: Vul in " Het doopsel heeft ... uit mijn ziel geveegd. Iemand schreef "de hoop" en: Ik kan God niet zien omdat hij een ... is. Iemand schreef "een slechterik".

16 mei 1962

Wat een geluk! Zondag is er een camion vol koffers toegekomen en maandag twee andere. Bij die van zondag was er één koffer bij, ik dacht die toch maar open te doen en...mijn twee pakken staken er in. Mijn daim vest gaat me opperbest. Ik was zo blij weer briefpapier en stylo's te hebben. Nu zal ik nog eens meer schrijven!!! Duizend maal bedankt voor alles wat erin stak. Ik heb de pull reeds aan want het is hier toch zo koud nu. Het gaat me heel goed, ik ben mijn indiaantjes al goed gewoon, ik geloof niet dat ik me nog gemakkelijk in België zou aanpassen. Gisteren heb ik nog aan zeven kinderen klederen uit de koffers kunnen geven. Hun vader, een jonge mijnwerker van dertig jaar, stierf eergisteren aan de mijnziekte. Zeven kleine sukkelaars zonder vader nu, ik zal ze nog dikwijls moeten helpen.

25 mei 1962

Het is avond en nog te vroeg om te gaan slapen en ik heb geen lust om nog iets anders te doen. Dus ga ik nog maar een babbeltje slaan op papier met jullie. Gezien ik weer luchtpostpapier heb, moet ik niet bang zijn om te schrijven. Ik heb toch zulk een deugd van mijn daimvest. Het is zulk een mooie en hij is warmer dan de andere. Het is hier nogal koud tegenwoordig. Elke morgen staat er een ijslaag van een vinger dik op het water. Mijn handen liggen voortdurend open en ook mijn benen en knieën beginnen open te gaan. Ik ben verplicht geweest om lange kousen aan te doen en dat is de eerst maal van al de tijd dat ik hier ben. Ik ben vanmiddag met het middagmaal naar de mijnwerkers geweest en ik ben bijna bevroren ginds hoog in de Cerro.: arme mijnwerkers! Het was bewolkt en er scheen dus geen zon. Als het zonnig is, wordt het overdag heerlijk warm. Ik voeg hier nog een foto bij van de vrouwelijke equipe. De foto is wel geen kunstwerk maar ge kunt wel zien hoe lang ik wel ben. Onze donna Maria, de "keukenprinses" kan zo onder mijn arm doorgaan als ik die gewoon uitstrek. De Indianen zijn toch zo klein, ge kunt denken dat ik indruk maak! Alles gaat goed, veel werk natuurlijk maar daar hou ik van. Ik moet nu en dan eens kwaad zijn op mijn "lieve" leerlingen. Hier mag men zelfs een oorveeg geven, sommige leraars slaan met een dikke stok op stoute leerlingen. Afschuwelijk!

3 juni 1962

Vandaag is er verkiezing in Bolivia. Dat is een hele, bedoening. Sedert gisteravond is er niet één vergadering mogen doorgaan, er is geen cinema, er mogen geen restaurants open zijn, stel u voor! Het is hier nu werkelijk "berekoud", het is vorig jaar nooit zo koud geweest. Er is een ijzige wind en die jaagt al het stof en zand op, het is soms een echte zandstorm, men ziet dan de bergen bijna niet. Toen ik vorige week eten bracht naar de mijnwerkers in de Cerro had ik zulk een medelijden met hen. Ik stond daar met drie pulls aan en een daim vest en ik had nog koud. Zij hebben hoogstens één hemd en één pull of een vest aan ... en dan zijn er nog al die vrouwen en kinderen die op de helling buiten het erts uitzoeken. Het is vreselijk, ik versta niet hoe ze niet doodvriezen. Gisteren hebben we naast de kerk van San Cristobal in een hoek min of meer tegen de wind beschut een man opgevist die daar reeds acht dagen kwam slapen. Hij was afkomstig van de campo en kwam naar Potosi om er als lastdrager te werken. Die vervoeren pakken en kisten op hun rug om zo iets te verdienen. Omdat hij niet genoeg verdient om een logement te huren, slaapt hij buiten en dat in zulk een koude. Hij is niet de enige. In Potosi zijn er zo vele. Ik ben inderdaad veel vermagerd maar dat is best voor mijn hart want op zulk een hoogte zo een zwaargewicht moeten dirigeren is geen lachspel voor een hart!! Dat ik naar een lager gebied zal verhuizen, dat zou Padre Pablo wel willen. Hij wil mij meekrijgen naar de plaats waar hij binnenkort gaat werken. Maar daar heb ik helemaal geen lust voor. Ik ben het hier nu goed gewoon, ik jeun me geweldig in mijn werk, mijn gezondheid is uitstekend en wat kan ik meer verlangen? Mijn wekker was kapot en die heb ik hier laten vermaken en nu loopt hij vijf of zes uur te vroeg af. Ik kan hem niet meer gebruiken. Mijn zaklamp is niet zo goed, ze licht heel flauw en hier kan men geen platte batterijen krijgen, alleen ronde. Ik ben dus even ver als voordien zonder zaklamp. Ik ben nu nog mijn machientje gestolen om haakjes in te steken. Hoe heet dat weer? In het Spaans is dat grampadora maar in het Vlaams weet ik het niet meer. Ge weet wel om haakjes in te persen gelijk er in de schriften zitten. Moest iemand er me eentje willen cadeau doen, ik zou heel blij zijn want ik heb het zoveel nodig en nu heb ik er geen.

Lieve. ▼

NIEUWS UIT CAIZA_

In het kader van 60 jaar ontwikkelingshulp aan Caiza "D" leek het ons interessant een artikel, van de hand van onze voorzitter Pierre Colinet, over te nemen als voorbeeld van ontwikkelingshulp in de jaren '80.

De drinkwatervoorziening van Caiza en de invloed van El Niño.

In de jaren 80 had ik als jonge landbouwkundige het geluk om 4 jaar van mijn leven in Caiza door brengen en deel te nemen aan het project dat ik nu nog steeds verder mag helpen realiseren. Caiza telt enkele duizenden inwoners dankzij de aanwezigheid van een lagere en een middelbare school (el Colegio Pablo Sexto), internaten, een normaalschool en een weeshuis. Het team van Caiza heeft er altijd naar gestreefd om met de Bolivianen samen te werken om iets te creëren dat geschikt, verstandig en duurzaam is, en dat daarna ook door hen kan worden beheerd en verder gezet. Het idee was om drinkwaterbronnen te vinden waarvan het water indien mogelijk door de zwaartekracht kon aangevoerd worden zonder dat er een pomp nodig was. De regio Caiza herbergt een reeks kleine mijnen, sommige nog in exploitatie, andere verlaten. Het water dat in de rios stroomt is vaak vervuild. Dat komt niet alleen door de dieren die er komen drinken, maar er zitten ook min of meer oplosbare zouten in het water dat vanuit de mijnen in de rios stroomt. Een van de eerste projecten in de jaren '80, naast het reorganiseren van de normaalschool, was het vinden van geschikt water voor consumptie. Met de hulp van een plaatselijke mijnwerker vonden we water op een diepte van onge-



veer tien meter, op de berghelling met uitzicht op de school. Samen met de studenten realiseerden we een formidabel maar moeilijk werk: het graven van een licht hellende galerij, op regelmatige afstanden voorzien van ventilatieschachten. Zo konden we het water louter door de zwaartekracht naar een reservoir op het schoolterrein brengen. Dit systeem is vandaag de dag nog steeds in gebruik en de galerij moet van tijd tot tijd worden schoongemaakt. Op de helling van één van de heuvels rond het dorp werd een grondwaterlaag gevonden. Die werd afgetapt via een systeem dat kan vergeleken worden met drainage. Zo kreeg ook het dorp Caiza water. Het is van hoge kwaliteit, want er zijn geen mijnen in de directe omgeving en het heeft de tijd om op natuurlijke wijze te filteren. Er werden ook talrijke kranen geplaatst in verschillende delen van het dorp. De dorpsgemeenschap heeft geholpen om dit project te realiseren. Dat was de situatie toen ik in Caiza aankwam.

Het “El Niño” fenomeen (droge jaren in 1982 en 1983):

Tijdens mijn verblijf deed zich een probleem voor. Mensen klaagden dat het regenseizoen steeds korter werd en dat de droogte elk jaar erger. Het zou me niet verbazen als dit verband hield met “El Niño”. Deze ontstaat door een verandering van richting van de zeestromingen in de Stille Oceaan. In sommige streken krijgen we overstromingen en in andere droogte (zoals in Caiza). We waren niet de enige getroffen. De stad Potosí, op een zestigtal kilometers van Caiza, leed ook onder het gebrek aan water. Beetje bij beetje zag men zware boorinstallaties verschijnen die de overheid inzette om het probleem op te lossen.

Ook in Caiza verminderde de hoeveelheid opgevangen water. Hoe hebben we dit aangepakt zonder ons in grote projecten te storten?

Gelukkig waren er geen te grote problemen met de drinkwaterbevoorrading van de Normaalschool. We beslisten in de eerste plaats de capaciteit van de drinkwateropvang voor het dorp te vergroten door de drainage te verlengen. De leerlingen van het college hebben hieraan meegewerkt samen met enkele arbeiders van de parochie.

Ik vergat bijna nog de drinkwaterput in het parochiehuis. Deze is enkele tientallen meter diep en werd in de '60 jaren gegraven. Hij leverde echter te weinig water om het internaat dat toen nog in het parochiehuis was ondergebracht van water te voorzien. Met enkele stalen buizen, die ik gebruikte om manuele boringen van enkele meter uit te voeren, konden we vaststellen dat het niveau van het grondwater iets meer dan een meter gedaald was. Met behulp van een compressor konden we voldoende lucht in de put brengen zodat we manueel de put konden verdiepen. Nu was er voldoende water voor de parochie en het internaat. Het nieuwe college met een didactische tuin veroorzaakte ook een hoger waterverbruik. Voor het bevoeien van de groenten konden we zeker geen water gebruiken dat bestemd was voor het dorp. Gelukkig had een attente medewerker van de parochie een oplossing. Hij wees ons op een plaats wat hoger in de bergen maar niet zo ver van het college waarvan de bodem nooit droog werd. Via drainage en een buizenstelsel ontving de “huerta” voldoende water.



Al deze oplossingen deden mij veel plezier omdat er een soort groepsdynamiek ontstond die heel positief werkte voor de verdere ontwikkeling van Caiza.

N.v.d.r.: Ondertussen heeft Caiza in 2016-2017 nog te lijden gehad van een zware droogte. Toen werd de waterput van de parochie nogmaals verdiept en met succes.

In 2006 werd Padre Julián Quispe als pastoor van Caiza aangesteld. Dat was een opsteker daar padre Julián als oud-leerling van het college geen onbekende was voor Caiza. Hij zorgde er voor, in nauwe samenwerking met Srta. Lia Claeys dat het project werd verder gezet. Na het overlijden van Srta. Lia Claeys nam hij samen met de plaatselijke equipe, die ondertussen volledig Boliviaans geworden was, de verantwoordelijkheid voor het gehele project op zich. Het is werkelijk een groot geluk zo iemand van grote waarde in Caiza te hebben. Onlangs nog had hij de mogelijkheid rector te worden van de katholieke universiteit van La Paz. Hij heeft dit aanbod afgeslagen om trouw te blijven aan het project in Caiza en zijn stichters vooral dan aan zijn grote voorbeeld padre Santiago Mestrio.

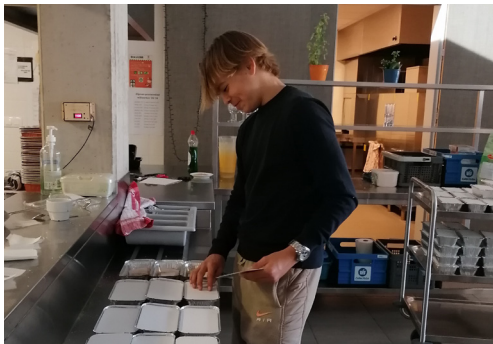
In 2019 schreef padre Julián het volgende: Het project in Caiza werd gecreëerd voor de armen en de “campesinos” die geen toegang hebben tot een goede lagere school en een degelijk college, alleen maar omdat ze arm en hulpeloos zijn. ■

NIEUWS VAN BIJ ONS_

Geirnoarsvoecaiza in beeld

editie 2023 = UITVERKOCHT





FEESTMAALTIJD ten voordele van SOS Caiza! Zondag 28 januari 2024

Menu:

Aperitief en wachtbordje met 3 culinaire hapjes

Venkelsoep met snippers gerookte zalm en dille

Parelhoenfilet, bospaddenstoelensaus, groentekrans, kroketten

Saint-Honoré gebakje, vanille-ijs, warme chocoladesaus

De kostprijs bedraagt slechts € 55

Wil je deelnemen?

Bel vóór 20 januari 2024 naar **050 31 94 93**

(Georges en Lieve Suvée-Marrannes)

en stort het bedrag op rekening **BE57 4727 0698 0135** van S.O.S. Caiza met vermelding: **Maaltijd 2024 + aantal personen**

Je bent hartelijk welkom in **De Kerkewegel** Ruitersstraat 5, Blankenberge. We starten om 12 uur. *Parkeren kan op het terrein van de Colruyt. Indien gewenst halen we je af aan het station.*

FINANCIES

Onze ontvangsten

JULI 2023

Adoptie	640,55 euro
Studiebeurzen	200 euro
Gewone giften VI.	498,79 euro
Gewone giften Wal.	1.166,40 euro
TOTAAL	2.505,74 euro

AUGUSTUS 2023

Adoptie	290,86 euro
Studiebeurzen	200 euro
Gewone giften VI.	1.078,79 euro
Gewone giften Wal.	443,40 euro
TOTAAL	2.013,05 euro

SEPTEMBER 2023

Adoptie	1.111,07 euro
Studiebeurzen	200 euro
Gewone giften VI.	398,79 euro
Gewone giften Wal.	506,40 euro
TOTAAL	2.216,26 euro

Vier je een speciale verjaardag of jubileum?

Deel deze vreugdevolle momenten
met de kinderen van Caïza!

**Stel je familie en vrienden
een gift aan SOS Caïza voor.**

Een storting op rekeningnummer

BE 57 4727 0698 0135

Hoeksam 15, 8377 Zuienkerke

Tel. 050 41 72 25

Voor giften vanaf 40 euro
krijgt de schenker een fiscaal attest.

Wil je dit tijdschrift via mail ontvangen?

Dat kan!

Graag een mailtje naar mark.makelberge@telenet.be

Bezoek zeker ook eens de website voor de meest recente informatie

www.soscaïza.be



SOS Caïza vzw.

Rekeningnummer: IBAN nr. BE 57 4727 0698 0135 - KRED BE BB

Verantwoordelijk uitgever: Ludwig Vanderbeke
Brugse Steenweg 23, B-8377 Zuienkerke